

POZIV VLADI RS ZA DIGITALIZACIJO SLOVENIJE

1. Uradni predstavniki gospodarstva, civilne družbe, raziskovalno-razvojnega in izobraževalnega sektorja, lokalnih skupnosti, ter javnega in državnega sektorja, združeni v Slovenski digitalni koaliciji, se zavedamo pomena digitalizacije Slovenije za ohranitev in povečanje blaginje v družbi, za izrabo razvojnih priložnosti in za izboljšanje konkurenčnosti ter **POUDARJAMO pomen medsektorskega povezovanja pri spodbujanju in zagotavljanju digitalizacije v Sloveniji.**
2. **SKLICUJEMO se na skupno strateško usmeritev inovativne in intenzivne uporabe digitalnih tehnologij in interneta na vseh razvojnih področjih**, pri čemer izpostavljamo pomen sodelovanja v Slovenski digitalni koaliciji in na splošno operativno sodelovanje med deležniki digitalizacije za doseganje sinergijskih in medsektorskih razvojnih multiplikativnih učinkov.
3. **UPOŠTEVAJOČ** kazalnike stopnje digitalizacije gospodarstva in družbe, po katerih se Republika **Slovenija v zadnjih letih uvršča okoli povprečja Evropske unije** in na vrsti področij primerjalno ne napreduje dovolj hitro, v Slovenski digitalni koaliciji **POUDARJAMO pomen usklajenega političnega in strateškega pristopa k spodbujanju digitalizacije v naslednjem razvojnem obdobju od 2021 do 2027.**
4. **POZDRAVLJAMO** pripravo krovne državne strategije digitalizacije ter vrste drugih področnih strateških dokumentov, pri tem pa **smo deležniki** skladno s poznavanjem največjih razvojnih vrzeli po področjih **pripravili predloge, za katere menimo, da bi jih bilo treba usklajeno in povezano upoštevati pri strateškem načrtovanju digitalizacije.**
5. **Na področju Kompetenc POZIVAMO:**
 - Da se do leta 2022 vsem državljanom Slovenije sistemsko omogoči pridobivanje temeljnih znanj računalništva in informatike vključno z obveznim predmetom v osnovni in srednji šoli, ker so digitalna znanja in kompetence osrednja znanja za digitalno družbo 21. stoletja, kot tudi napotuje dokument EU »*Digital Education Action Plan (2021-2027)*«.
 - Da se do leta 2022 vsem državljanom Slovenije sistemsko omogoči pridobivanje predmetno specifičnih digitalnih znanj in kompetenc na osnovi temeljnih znanj.
 - Da se do leta 2022 vzpostavi sistem formalnega in neformalnega izobraževanja, ki bo primerno digitaliziran, z digitalnimi izobraževalnimi vsebinami in kompetentnimi izobraževalci za pridobivanje temeljnih in predmetno specifičnih digitalnih znanj.
 - Da se do leta 2022 določi profile prihodnosti in prilagoditve šolskega ter študijskega sistema bodočim potrebam.
6. **Na področju Družbe in družbenega razvoja POZIVAMO:**
 - Da se do leta 2023 sistemsko omogoči krepitev zaupanja prebivalstva v digitalne tehnologije z digitalnim opismenjevanjem in ozaveščanjem o vplivu digitalnih tehnologij na vsakdanje življenje (na primer: ukrepi izobraževanja, promocijske aktivnosti na terenu, predstavitve, delavnice in pomoč uporabnikom v lokalnih okoljih).

- Da se do leta 2023 izvedejo ukrepi za izboljšanje e-vključenosti ranljivih skupin in podeželja preko podpore aktivnostim civilne družbe (kot so na primer: podarjanje obnovljene in prilagojene računalniške opreme za socialno ogrožene posameznike in gospodinjstva, spodbujanja teledela na podeželju in razvoja neprofitnih digitalnih storitev za kakovostno življenje na daljavo).
- Da se do leta 2022 vzpostavijo dostopne in uporabnikom prijazne storitve e-uprave za državljane, pri čemer naj njihov razvoj in spodbujanje uporabe poteka v sodelovanju s ciljnimi družbenimi skupinami, in ki morajo zagotavljati udeležbo državljanov pri odločanju in krepiti preglednost delovanja države (na primer: uvedba e-volitev na daljavo in sistema e-peticij).
- Da se do leta 2021 sprejme strategija digitalizacije lokalnih skupnosti in do leta 2023 uvedejo prve rešitve, skladno s Slovensko nacionalno deklaracijo za pospešitev digitalne preobrazbe mest, vasi in skupnosti v trajnostno usmerjeno pametno družbo in skladno z Evropsko deklaracijo za spodbujanje trajnostne digitalne preobrazbe v mestih in skupnostih »*Join, Boost, Sustain*«.
- Da se do leta 2021 zagotovijo sistemski pogoji za trajnostno delovanje podpornega okolja za digitalizacijo nevladnega sektorja, ki bo preko pridobivanja digitalnih veščin, boljše dostopnosti programske in strojne opreme, krepitve zagovornišva in vzpostavljanja medsektorskih partnerstev na področju digitalnega preoblikovanja prispevalo k profesionalizaciji, preglednosti in učinkovitosti nevladnih organizacij.
- Da se do leta 2022 vzpostavi celovit odporen digitalni sistem za hitro odzivanje v trenutnih in morebitnih bodočih kriznih razmerah.

7. Na področju Tehnologije in infrastrukture POZIVAMO:

- K vzpostavitvi razvojno spodbudnega okolja za vzpostavitev in zagon sodobne digitalne infrastrukture mobilnih komunikacij 5G do leta 2021, s prenovo zakonodaje in predpisov, z omogočanjem investicij za hiter razvoj omrežja, z ustrezno izpeljavo frekvenčnih dražb ter z oblikovanjem državnega komunikacijskega načrta in z ustrezno komunikacijo s strani države s širšo javnostjo (na primer: glede morebitnega vpliva elektromagnetnih sevanj na zdravje ljudi).
- K vzpostavitvi celovitega sistema zagotavljanja visoke ravni kibernetske varnosti s poenotenjem obravnave kibernetskih groženj in spremljanja incidentov, nujenja podpore družbi in gospodarstvu ter z osveščanjem javnosti o kibernetski varnosti in odgovornosti posameznikov in inštitucij do leta 2021.
- Da se prepozna tehnologijo umetne inteligence kot potencialno strateško prednost Slovenije in s tem ustvari ustrezno poslovno okolje za raziskave, razvoj in implementacijo umetne inteligence v javnem in zasebnem sektorju. Da se poskrbi za osveščenost in ustrezno komunikacijo in vzpostavi razvojno spodbuden regulatorni okvir, ki ne bo prenormiran, hkrati pa bo primerno zaščitil pravice posameznikov in vrednote družbe.
- Da se določi minimalne zahtevane standarde za enostavno izmenljivost podatkov za vse digitalne storitve, kar je predpogoj za vpeljavo prihodnjih sistemov umetne inteligence.
- Da se vzpostavi odprto javno infrastrukturo za lažji razvoj celovitega nabora storitev povezanih s slovenskim jezikom, kar bo med drugim omogočalo enostavno poslovenjanje digitalnih storitev, dostopnost izdelkov in podobno.
- K podpori tehnologije veriženja blokov (»*blockchain*«) z izboljšanjem poslovnega okolja za raziskave, razvoj in implementacijo tehnologije v javnem in zasebnem sektorju, ter k prepoznavi te tehnologije kot ključne za razvoj storitev zaupanja. Pozivamo tudi k oblikovanju

preglednega in razvojno spodbudnega regulatornega okolja, ki bo omogočalo razvoj in uporabo tehnologije veriženja blokov.

- Da se ustrezna prioriteta nameni podpori raziskavam in uporabi kvantnih tehnologij.

8. Na področju **Gospodarstva** POZIVAMO:

- K podpori digitalizacije gospodarstva, s poudarkom na mikro, malih in srednjih podjetjih, s posodobitvami poslovnih strategij in načrtov usposabljanja zaposlenih za nova delovna mesta, z digitalizacijo poslovnih in proizvodnih procesov, s podporo za inoviranje ter za prenovno odnosov s strankami in poslovnimi partnerji.
- Da se do leta 2022 vzpostavi dostopne in gospodarstvu prilagojene storitve javne uprave, z razvojem ekosistemov za njihov učinkovitejši razvoj in uvajanje, s prenovno in povezovanjem postopkov, z zmanjšanjem birokratizacije, z odprtostjo javnih storitev in javno-pravnih evidenc za aplikacije zunanjih ponudnikov ter s standardizacijo, ustrezno komunikacijo in promocijo uporabe storitev e-uprave.
- Da se nemudoma vzpostavi dinamično in odzivno okolje digitalne regulative in podpore uvajanju standardov s transparentnim in razumnim pristopom. Prenos evropskih direktiv v slovenski regulatorni okvir naj bo smiseln, ne prenormiran, ohranjati mora konkurenčnost celotnega digitalnega ekosistema, vključuje naj mehanizem digitalnega testa, omogočati mora raziskave in razvoj, hkrati pa primerno varovati pravice posameznikov in vrednote družbe.
- Da se do leta 2021 vzpostavi sistemska podpora razvoju digitalnega gospodarstva z ustvarjanjem novih verig vrednosti, inoviranjem produktov, rešitev in novih poslovnih modelov, spodbujanjem aplikativnih raziskav in razvoja z uvajanjem v prakso, poenostavitvijo administrativnih postopkov za zaposlovanje tujcev z ustrežno izobrazbo ter spodbujanjem povezovanja digitalnih start-upov z uveljavljenimi podjetji za nove verige vrednosti in za lastniško povezovanje.
- Da se pri vpeljavi dolgoročnih digitalnih sistemskih rešitev ustrezno upošteva vidik zagotavljanja digitalne suverenosti države s podporo uporabi domačih digitalnih rešitev in storitev, v okvirih EU zakonodaje.

9. **Deležniki Slovenske digitalne koalicije POZIVAMO Vlado RS, da uvrsti digitalizacijo Slovenije med ključne razvojne prioritete države in za ta namen zagotovi ustrezne javno-politične mehanizme. PRIČAKUJEMO sistematično strateško načrtovanje in izvajanje strateških dokumentov ter IZRAŽAMO pripravljenost za tvorno sodelovanje.**

V Ljubljani dne 20.10.2020

Predsednik upravnega odbora Slovenke digitalne koalicije

Igor Zorko

